

Sygn. akt I Co 1569/21

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2022 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bytomiu I Wydziale Cywilnym B. K.

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2022 r. w Bytomiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: A. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przy udziale dłużnika: S. S.

w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bytomiu W. G., sygn. akt Km 655/21

w przedmiocie skargi wierzyciela na postanowienie Komornika sądowego z dnia 9 listopada 2021 r. o kosztach postępowania komorniczego

postanawia:

oddalić skargę.

Referendarz sądowy B. K.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2021 r. komornik sądowy: 1) na podstawie art. 824 § 1 pkt 5 kpc (tj. wobec uchylecia klauzuli wykonalności) umorzył postępowanie egzekucyjne, 2) ustalił koszty postępowania na kwotę 4.911,75 zł (z czego: opłaty stosunkowe z art. 30 ukk na kwotę 4.880,60 zł, wydatki gotówkowe na kwotę 31,15 zł), 3) stwierdził, że dłużnik pokrył koszty w zakresie 0,65 zł i 4) wezwał wierzyciela do uiszczenia kosztów w kwocie 4.911,60 zł.

Wierzyciel złożył skargę na postanowienie komornicze w zakresie ustalonych kosztów postępowania egzekucyjnego (pkt 2 i pkt 4) wnosząc o zmianę orzeczenia poprzez ustalenie kosztów postępowania egzekucyjnego i obciążenie nimi wierzyciela z uwzględnieniem opłaty na poziomie ustalonym w art. 29 ust. 4 ukk, tj. na kwotę 150 zł, oraz o zasądzenie od dłużnika na jego rzecz kosztów postępowania skargowego, ewentualnie o zasądzenie tychże kosztów od komornika. Zarzucił nieprawidłowe zastosowanie art. 30 ukk i przyjęcie, by wszczęcie egzekucji było oczywiście nieuzasadnione.

Zaznaczył, że choć postanowieniem Sądu uchylono klauzulę wykonalności, to w chwili inicjowania postępowania egzekucyjnego tytuł wykonawczy istniał. Podkreślił, że niecelowość egzekucji zachodzi wówczas, gdy czynności komornicze nie mogły doprowadzić do realizacji obowiązku wskazanego w tytule wykonawczym, a wierzyciel mógł się o tym dowiedzieć i takiego wniosku nie składać. Zaznaczył, że wierzyciel zarówno w treści pozwu, jak i wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wskazał adres dłużnika przekazany przez pierwotnego wierzyciela – a w gestii dłużnika powinno leżeć powiadomienie tegoż o zmianie adresu. Sam upadek tytułu wykonawczego nie przesądza niecelowości wszczęcia postępowania.

W odpowiedzi na skargę (uzasadnieniu skarżonej czynności) komornik odparł, że w świetle uzasadnienia projektu ustawy brak staranności przy ustaleniu adresu dłużnika pozwala uznać, że wszczęcie postępowania było niecelowe w stopniu oczywistym, a wierzyciel powinien uzyskać dane z bazy PESEL celem uzyskania adresu dłużnika. Zaznaczył komornik, że wskazanie w pozwie prawidłowego adresu pozwanego obciąża powoda i uchylenie nadanej na nakaz

zapłaty klauzuli wykonalności będące skutkiem błędnego wskazania adresu zawsze obciąża powoda; jest nadto przejawem niełojalności wierzyciela, gdyż pozbawia pozwanego możliwości skutecznej obrony. Jest to, zdaniem komornika, wadliwe uzyskanie tytułu wykonawczego, co czyni egzekucję oczywiście niecelową.

Referendarz sądowy ustalił następujący stan faktyczny:

W maju 2021 r., w oparciu o tytuł wykonawczy – nakaz zapłaty tutejszego Sądu z dnia 31 maja 2016 r., sygn. I Nc 935/16, wierzyciel złożył wniosek do Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Częstochowie J. S. o wszczęcie egzekucji: kapitału w kwocie 41.209,88 zł, odsetek w kwocie 14.256,59 zł i kosztów zastępstwa w kwocie 479,52 zł, a także dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie. Następnie sprawę przekazano Komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Bytomiu W. G.. Na dzień 11 sierpnia 2021 r. wysokość egzekwowanej należności głównej, odsetek i kosztów procesu wyniosła 48.546,97 zł (k. 4 akt komorniczych).

W dniu 29 lutego 2016 r. wierzyciel złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko dłużnikowi o zapłatę kwoty 41.209,88 zł z odsetkami i kosztami procesu. Jako adres pozwanego wskazano ul. (...) w B.. Podstawą powództwa była umowa kredytu z 21 czerwca 2011 r. oraz umowy cesji, zawarte kolejno: 27 listopada 2015 r. między e. (...) (...) a (...) Bank S.A. oraz 29 grudnia 2015 r. między e. (...) (...) a wierzycielem. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, stwierdziwszy brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do tutejszego Sądu, a po uzupełnieniu pozwu o dokumenty wykazujące umocowanie pełnomocnika procesowego i dowody – został wydany nakaz zapłaty Sądu z dnia 31 maja 2016 r., sygn. I Nc 935/16.

Przesyłkę zawierającą odpis pozwu i nakazu zapłaty skierowano na adres pozwanego podany w treści pozwu. Przesyłka powróciła do Sądu na skutek awizacji i niepodjęcia w terminie, wobec czego uznano ją za doręczoną z mocy art. 139 kpc. Nakaz zapłaty uprawomocniono, a na wniosek wierzyciela opatrzono klauzulą wykonalności.

W czerwcu 2021 r. pozwany wniósł o doręczenie odpisu pozwu i nakazu zapłaty na prawidłowy adres podając, że pod adresem: ul. (...) w B. zamieszkiwał od 5 lipca 2005 r. do 6 grudnia 2013 r. – na potwierdzenie przedkładając poświadczenie wymeldowania z pobytu stałego. Pozwany o istnieniu tytułu wykonawczego powziął wiedzę na skutek prowadzonej egzekucji komorniczej. W postępowaniu egzekucyjnym odbierał korespondencję kierowaną na adres: ul. (...) w B..

Postanowieniem Referendarza sądowego w B. z dnia 21 września 2021 r., sygn. I Nc uchylono postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty oraz oddalono wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. Postanowienie uprawomocniło się. Na skutek sprzeciwu pozwanego sprawę skierowano na rozprawę. Postępowanie jest obecnie prowadzone pod sygn. akt I C 1267/21.

Wobec prawomocności postanowienia referendarza sądowego o uchyleniu klauzuli wykonalności komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne.

Referendarz sądowy zważył:

Skarga podlega oddaleniu.

Podstawą prawną rozpoznania skargi są przepisy art. 27 i następne ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. z 2018 r. poz. 770 ze zm., dalej – ‘ukk’), w szczególności art. 29 i 30 ustawy.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ukk w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostającego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo z zawarciem w tym terminie porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli spełnienie świadczenia lub zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie

miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża go opłata w wysokości 10% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Art. 29 ust. 4 ukk przewiduje, że w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wskazane w ust. 1 komornik pobiera od wierzyciela opłatę w wysokości 150 złotych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 30. Opłata podlega zmniejszeniu o sumę opłat egzekucyjnych ściąganych i obciążających dłużnika.

Oznacza to, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 5 kpc (prawomocne pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności albo uchylenie lub utrata mocy przez orzeczenie, na które nadano klauzulę wykonalności) – zasadnicza wysokość opłaty egzekucyjnej obciążająca wierzyciela wynosi 150 zł, zgodnie z art. 29 ust. 4 ukk.

Reguła ta może jednak doznać korekty na mocy art. 30 ukk. Przepis ten przewiduje, że w razie oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia. W takim przypadku komornik nie ściąga ani nie pobiera opłaty od dłużnika, a opłatę ściągniętą lub pobraną zwraca dłużnikowi. Przepisów art. 29 ust. 1-3 nie stosuje się.

Cytowany przepis nie definiuje oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego (choćby poprzez przykładowe wymienienie sytuacji pod to się kwalifikujących).

Jak jednak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy o kosztach komorniczych ((...) Sejmowy nr (...) z 24 maja 2017 r, s. 10) ratio legis modyfikacji przewidzianej w art. 29 projektu (który odpowiada art. 30 ustawy), regulującego obciążającą wierzyciela podwyższoną opłatę egzekucyjną za „oczywiście niecelowe wszczęcie egzekucji” jest m.in. zamiar wyeliminowania sytuacji, w których „wierzyciele nie dokładają należytej staranności przy określeniu osoby dłużnika (wskazując np. nieprawidłowy adres) i doprowadzają w ten sposób do podjęcia czynności egzekucyjnych przeciwko osobom trzecim”.

Zatem wskazanie w pozwie nieprawidłowego adresu zamieszkania pozwanego, będące przyczyną uznania wydanego nakazu zapłaty za prawomocny (pomimo wadliwego doręczenia stronie przeciwnej) i w konsekwencji opatrzenia go klauzulą wykonalności – może zostać uznane za przyczynę oczywiście niecelowego wszczęcia egzekucji w rozumieniu art. 30 ukk, jeżeli wierzycielowi przypisane zostanie uchybienie zasadom należytej staranności przy ustaleniu adresu pozwanego (dłużnika). Taka była intencja prawodawcy i opisane stanowisko znajduje oparcie w wykładni celowościowej. Oznacza to, że w każdym przypadku należy badać przyczyny uchylenia czy też utraty mocy orzeczenia.

Stwierdzić trzeba, że opisana powyżej sytuacja miała miejsce w rozpoznawanym przypadku. Dłużnik dochowywał obowiązku meldunkowego tak, że adres zameldowania pokrywał się z adresem zamieszkania. Pod adresem wskazanym w pozwie był zameldowany w latach 2005-2013, a więc w okresie zawarcia umowy z pierwotnym wierzycielem. W chwili złożenia pozwu przez wierzyciela adres zameldowania i zamieszkania był inny, a dłużnik pod podanym przez powoda-wierzyciela adresem nie zamieszkiwał od około trzech lat.

W ocenie referendarza sądowego wierzyciel nie może zasłaniać się tym, że adres: ul. (...) w B. został jemu przekazany przez poprzednika prawnego. Wprawdzie był on zgodny z prawdą w chwili zaciągnięcia zobowiązania kredytowego będącego źródłem roszczenia, jednakże odstęp czasu (wynoszący około pięciu lat, licząc od zawarcia umowy kredytowej do wytoczenia powództwa) uzasadniał jego weryfikację, choćby poprzez złożenie wniosku o udostępnienie danych z bazy PESEL. Wprawdzie adres zameldowania i zamieszkania nie muszą się pokrywać, a w świetle przepisów procedury cywilnej wiążący jest ten drugi, jednak w niniejszej sytuacji, tj. gdy dłużnik wymeldował się z nieaktualnego adresu zamieszkania, informacje z takiego rejestru byłyby miarodajne dla ustalenia danych dłużnika. Fakt wskazania w pozwie adresu zameldowania nieaktualnego od kilku lat przemawia za stwierdzeniem, że wierzyciel stosownego wniosku o udzielenie informacji o adresie zameldowania nie składał. Stąd uznać należy, że zaniedbał dochowania wymogów należytej staranności w sporządzeniu pozwu.

Powyższe prowadzi do przyjęcia, że wszczęcie postępowania było oczywiście niecelowe, gdyż w prawidłowym stanie rzeczy orzeczenie stanowiące podstawę egzekucji (nakaz zapłaty z 31 maja 2016 r., sygn. I Nc 935/16) albo nie ostałoby się w obrocie prawnym z uwagi na jego zaskarżenie w stosunkowo niedługim czasie od wydania albo uprawomocniłoby się po skutecznym doręczeniu – tj. takim, w którym gwarancje procesowe pozwanego pozostałyby zachowane.

Dlatego dokonana przez komornika sądowego kwalifikacja opłaty egzekucyjnej w oparciu o art. 30 ukk, polegająca na przyjęciu jej na podwyższonym poziomie, odpowiadającym 10% egzekwowanego świadczenia, oraz obciążeniu nią w całości wierzyciela, była prawidłowa. Wysokość opłaty egzekucyjnej komornik ustalił na właściwą wysokość.

Dlatego z mocy powołanych przepisów oraz art. 767 § 1 kpc orzeczono jak w sentencji.

Referendarz sądowy nie znalazł podstaw do wydania zarządzeń w trybie art. 759 § 2 kpc.

Referendarz sądowy B. K.

I Co 1569/21

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować
2. Wyłączyć akta I C 1267/21
3. Odpis postanowienia doręczyć:
 - pełnomocnik wierzyciela
 - pełnomocnik dłużnika adw. K. K. (adres jak w k. 1 akt sygn. Km 655/21) wraz z odpisem skargi
 - komornikowi z pouczeniem o skardze na orzeczenie referendarza
4. K.. 21 dni lub z wpływem

Bytom, 21/01/2022r.

(...) B. K.